

SVEŠINIEKS TAVOS VĀRTOS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mk 12:29–31, 5Moz 10:1–19, Ps 146:5–10, Mt 7:12, 5Moz 27:19, Jēk 1:27–2:11.

ATMIŅAS PANTS:

“Tāpēc mīliet svešinieku, jo jūs paši esat bijuši svešinieki Ēģiptes zemē.” (5Moz 10:19)

Kā mēs lasījām pagājušajā nedēļā, kad rakstu mācītājs jautāja par “augstāko bausli” (Mk 12:28), Jēzus atbildēja, ka Dievs ir viens, un tad Viņš teica: “Un tev būs To Kungu savu Dievu mīlēt no visas savas sirds un no visas savas dvēseles, un no visa sava prāta, un no visa sava spēka.” (Mk 12:30) Tomēr Jēzus šeit neapstājās, bet turpināja stāstīt par “otro, kas ir tam līdzīgs” (Mk 12:31, NKJV), par ko rakstu mācītājs nebija jautājis. Neskatoties uz to, Jēzus, zinādams, cik tas ir svarīgi, teica: “Otrs ir šis: tev būs mīlēt savu tuvāku kā sevi pašu; cita lielāka baušļa par šiem nav.” (Mk 12:31)

Neviens bauslis nav augstāks par šiem? Jēzus savienoja mīlestību uz Dievu un mīlestību pret saviem tuvākajiem, nosaucot tos par diviem lielākajiem baušļiem, un šie baušļi bija augstāki par visiem citiem.

Atkal Jēzus nepateica neko jaunu, ko jūdi nebūtu dzirdējuši iepriekš. Aicinājums mīlēt Viņu vairāk par visu – ideja par tuvākā mīlestību un citu cilvēku mīlestību kā veidu, kā izteikt mūsu mīlestību uz Dievu, – jā, tā ir ņemta no 5. Mozus grāmatas.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 30. oktobrī.

Apgraiziet savas sirdis

5. Mozus grāmatas 10. nodaļa, kas ir 9. nodaļas turpinājums, pamatā ir Dieva derības, ko Viņš slēdza ar Israēlu, atkārtots apstiprinājums. Šajā grāmatā daudz kas ir derības atjaunošana. Tas ir, pat pēc viņu šausmīgā grēka pie Horeba, kad viņi iekrita elkdievībā, kamēr Mozus viņus uz īsu brīdi atstāja, Kungs viņus vēl joprojām nepameta.

Izlasi 5Moz 10:1–11. Kas šeit notiek tāds, kas palīdz mums saprast, ka Dievs piedeva Savai tautai viņu grēku un no jauna apstiprināja derības apsoliījumu, kas tika dots viņiem un viņu tēviem? _____

Mozus izšķaidīja desmit baušļu plāksnes (5Moz 9:17) – tā bija lauztās derības zīme (5Moz 32:19). “Lai parādītu savu pretīgumu pret viņu noziegumu, viņš nometa zemē akmens plāksnes, un visas tautas priekšā tās tika sasistas, tādējādi norādot – kā viņi bija laužuši savu derību ar Dievu, tā Dievs lauž savu derību ar Viņiem.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 320. lpp.)

Tāpēc fakts, ka Dievs lika Mozum taisīt jaunas plāksnes, “līdzīgas pirmajām”, un Viņš rakstīja uz tām vārdus, kas bija uz pirmajām, galvenokārt parāda, ka Dievs ir piedēvis tautai un nav to atmetis arī šajā gadījumā.

Izlasi 5Moz 10:14–16. Ko Dievs viņiem pasaka? Kāda nozīme ir salīdzinājumiem, ko Kungs šeit izmanto? _____

Šeit ir vairāki salīdzinājumi: piere, sirds, kakls. Doma ir skaidra. Apstākļi bija derības zīme, bet tā ir tikai ārēja zīme. Dievs gribēja viņu sirdis, tas ir, viņu prātus, viņu pieķeršanos, viņu mīlestību. Stīvais kakls norādīja, cik ietiepīgi viņi bija savā nelabprātībā paklausīti Kungam. Un pamatā šeit un citur Kungs viņiem vēlas pateikt, lai viņi pārtrauc savu dubulto dzīvi un kalpo Viņam no visas savas sirds un dvēseles.

Padomājiet par tām reizēm, kad Kungs ir piedēvis jums jūsu grēkus. Ko tam vajadzētu atklāt jums par Viņa žēlastību? _____

Mīli svešinieku

Šo brīdinājumu vidū Mozus paziņo: “Redzi, vienīgi Tam Kungam pieder debesis un debesu debesis, zeme un viss, kas uz tās ir” (5Moz 10:14). Kāda spēcīga Kunga suverenitātes izpausme! Šī doma atrodama arī citās vietās Bībelē: “Tam Kungam pieder zeme un viss, kas to piepilda, zemes virsus un viss, kas uz tā dzīvo.” (Ps 24:1)

Izlasi 5Moz 10:17–19. Kādu citu paziņojumu par Kungu Mozus šeit vēl izsaka?

Vēl svarīgāk – ko Dievs pavēl Savai tautai šī paziņojuma beigās? _____

Jahve ir ne tikai Debesu un zemes valdnieks, Viņš ir arī “dievu Dievs un ir kungu Kungs” (5Moz 10:17). Tas nenozīmē, ka pastāv citi dievi, mazāki dievi, tādi kā iedomātās būtnes, ko pielūdza ap viņiem dzīvojošie pagāni. Drīzāk tas ir izpausmes veids, nevis uzsvars uz to, ka Viņš ir vienīgais Dievs (“Nu redziet, ka Es, Es tas esmu, un nav neviena dieva, vienīgi Es!” [5Moz 32:39]), apliecinot Viņa pilnīgo pārākumu pār visām varām, reālām vai iedomātām, gan Debesīs, gan virs zemes.

Pants arī ziņo, ka Viņš ir “liels, stiprs un bargs Dievs, kas neviena vaigu neuzlūko un uzpirkšanas dāvanas neņem”. Tas viss ir daļa no lielākas vēsts: Jahve ir jūsu Dievs, un jums, Viņa tautai, ir Viņam jāpaklausa.

Cik spēcīgs kontrasts šeit atklāts! Jā, Jahve ir dievu Dievs un kungu Kungs, Valdnieks pār visu radību un tās Uzturētājs (Kol 1:16,17), bet Viņš arī rūpējas par bāreņiem, atraitnēm un svešiniekiem, un Viņš parāda šīs rūpes, kalpojot viņu šābrīža fiziskajām vajadzībām. Dievs, kas ievēro katru zvirbuli (Mt 10:29), zina arī par sabiedrības atstumto nožēlojamo stāvokli. Citiem vārdiem, Kungs saka cilvēkiem: “Jā, varbūt tu esi izredzēts, tu esi īpašs un es tevi mīlu, bet es mīlu arī citus, tajā skaitā tos, kas jūsu vidū ir bezpalīdzīgi un trūkumā. Un tieši tāpat, kā Es mīlu viņus, arī tev viņi ir jāmīl. Tas ir viens no taviem derības pienākumiem, kas ir ļoti svarīgs.”

Izlasi Ps 146:5–10. Kāda ir šī psalma vēsts, kas atspoguļo to, ko Dievs mums šeit pasaka un ko tam vajadzētu nozīmēt mums kā kristiešiem? _____

Jo jūs bijāt svešinieki Ēģiptē

“Tāpēc mīliet svešinieku, jo jūs paši esat bijuši svešinieki Ēģiptes zemē.” (5Moz 10:19) Kāda ir šeit dotā vēsts senajam Israēlam? Kādu vēsti no šī panta vajadzētu paņemt arī mums?

Daudzus gadsimtus iepriekš Kungs Ābrāmam teica: “Piemini, zināt zini, ka tavi pēcnācēji būs svešinieki zemē, kas tiem nepieder, un viņi tiem vergos, un viņus pazemos četri simti gadu” (1Moz 15:13; sk. arī 1Moz 17:8, Apd 13:17). Tas, protams, notika, un 2Moz pirmajās nodaļās ir uzrakstīts dramatiskais stāsts par viņu glābšanu (2Moz 15:13) un izvešanu no Ēģiptes (2Moz 14:13) par piemiņu nākamajām paaudzēm, kas simbolizē glābšanu un pestīšanu, kas mums ir dota Kristū Jēzū. Šajā pantā Kungs grib, lai viņi atceras, kur un kas viņi ir bijuši – svešinieki ne savā zemē.

Citiem vārdiem, atcerieties, ka jūs bijāt sabiedrības izstumtie, pat vergi, un tādējādi atkarīgi no to žēlastības, kas bija par jums stiprāki un kas varēja jūs ļaunprātīgi izmantot, ko viņi arī bieži darīja. Un, lai gan Israēls bija izraudzīta tauta, Dieva aicināta “priesteru cilts” (2Moz 19:6) un lai gan bija atšķirības starp viņiem un svešiniekiem (īpaši reliģiskajā kalpošanā), tomēr “cilvēktiesību” jautājumā pret svešiniekiem, atraitnēm, bāreņiem vajadzēja izturēties tikpat godīgi un taisnīgi kā pret savējiem.

Izlasi Mt 7:12. Kā šis pants apkopo Kunga teikto senajam Israēlam attiecībā uz to, kā viņiem vajadzēja izturēties pret vājiem viņu vidū? _____

Šis brīdinājums Israēlam par to, kā viņiem ir jāizturas pret izstumtajiem, nekādā ziņā nenozīmē normu senajā pasaulē, kur pret atstumtajiem dažreiz neizturējās labāk kā pret dzīvniekiem, varbūt pat sliktāk.

Israēlam bija jābūt citādam – kā gaismai tautu vidū. Un, jā, atšķirība ir Dievā, ko viņi pielūdza, kā viņi Viņu pielūdza, un patiesības reliģiskajā sistēmā, ko Dievs viņiem bija devis. Jā, viņu izturēšanās veidam pret sabiedrībā atstumtajiem vajadzēja kļūt par spēcīgu liecību pasaulei, kas apliecina viņu Dieva un ticības pārākumu, kas savā ziņā bija viņu pastāvēšanas jēga – būt par sava Dieva lieciniekiem pasaulē.

Spriediet taisnīgi

Kā ticīgie mēs esam aicināti atspoguļot Dieva raksturu. Pāvils rakstīja: “Mani bērni, par kuriem es no jauna ciešu radību sāpes, līdz kamēr Kristus izveidotos jūsos.” (Gal 4:19) Galu galā mēs sākotnēji tikām radīti “pēc Dieva līdzības” (1Moz 1:27), ko vēlāk sabojāja grēks. Kā mēs redzējām, kad Mozus runāja par Dieva spēku un varenību, viņš arī teica, ka Dievs neņem kukuļus un ka Viņš rūpējas par vājajiem un atstumtajiem. Dievs to dara; tāpēc mums arī jādara tas pats.

Izlasi šos pantus 5. Mozus grāmatā. Kas ir šo pantu kopējā tēma?

5Moz 1:16 _____

5Moz 16:19 _____

5Moz 24:17 _____

5Moz 27:19 _____

Ir vispārzināms, ka lielākajā daļā cilvēku tiesu vājie, trūcīgie, atstumtie nepiedzīvo tādu pašu “taisnību” kā tie, kam ir nauda, vara un pazīšanās. Nav svarīgi, kas tā ir par valsti, laikmetu, kultūru, ne arī cik cēli ir taisnības un vienlīdzības principi, kas iemūžināti konstitūcijās un likumos, realitāte vienalga ir tā pati – trūcīgie, vājie un atstumtie gandrīz nekad nepiedzīvo tādu taisnību kā pārējie. Tas Kunga teiktajā šeit ir īpašs. Šis negodīgums, kas sastopams visur citur, nedrīkst notikt Israēlā, Dieva tautā, kurai ir jāpārstāv Viņš pasaulē. Savā ziņā, izmantojot jēdzienu no mūsdienu laikmeta, Kungs gribēja, lai senajā Israēlā būtu “vienlīdzīga tiesa saskaņā ar likumu”.

Taču šis jautājums ir vēl dziļāks nekā tikai juridisks. “Topiet svēti, tāpēc ka Es, Tas Kungs, jūsu Dievs, esmu svēts.” (3Moz 19:2) Jā, viņi zina, kas ir patiesais Dievs, un viņiem bija pareizā pielūgsmes forma, viņi pienesa pareizos upurus. Tas viss ir jauki. Bet beigās – ko labu deva tas, ja viņi kalpoja vājajiem un trūcīgajiem, kas bija viņu vidū? Atkal un atkal Kungs caur praviešiem izsaka neapmierinātību par trūcīgo un vājo apspiedējiem Israēlā. Kā tu vari būt “svēts” un vienlaikus izturēties slikti pret citiem? Tu to nevari, lai arī cik stingri tu pieķertos pareiziem reliģiskajiem rituāliem.

Izlasi Am 2:6, Am 4:1, Am 5:11, Jes 3:14, 15; Jes 10:1, 2 un Jer 2:34. Kā praviešu teiktais atspoguļo to, par ko Kungs bija brīdinājis seno Israēlu? Ko šie panti mums pasaka? _

Šķīsta reliģija Dieva priekšā

Izlasi 5Moz 24:10–15. Kādi svarīgi principi šeit ir izteikti attiecībā uz to, kā mums ir jāizturas pret cilvēkiem savā pakļautībā? _____

Atkal mēs redzam Kunga bažas par cieņu pret cilvēku. Jā, kāds tev kaut ko ir parādā, un ir laiks to no viņa atprasīt – parādi šim cilvēkam mazliet cieņas, izturies godājami, labi? Neielauzies viņa mājvietā un nepieprasi to. Tā vietā pagaidi ārpusē un ļauj viņam iznākt un tev atdot. 5Moz 24:12, 13 pamāca: ja kāds tev atdod savas drēbes kā ķīlu, tad ļauj viņam tajās vismaz pārļaut nakti. Citos pantos runāts par to, kā izturēties pret trūcīgajiem, kas strādā pie tevis un ko ir tik viegli sākt apspiest. Neapspiediet viņus, jo Dieva acīs tas ir grēks un pie tam diezgan smags. Ja Israēls gribēja būt par liecību, svēta tauta, kas staigā patiesībā – pasaulē, kas iegrimusi maldos, elkdievībā, ļaunumā un grēkā, – tad viņiem noteikti vajadzēja būt laipniem pret vājajiem un atstumtajiem, kas mīta viņu vidū. Citādi viņu liecība nebūtu nekas.

Izlasi Jēk 1:27–2:11. Ko Jēkabs šeit pasaka tādu, kas atspoguļo to pašu, ko Kungs saka Savai tautai 5. Mozus grāmatā? Kāda nozīme ir faktam, ka šajos pantos Jēkabs sliktu izturēšanos pret trūcīgajiem saista ar desmit baušļiem? _____

Lai gan desmit baušļos nekas tiešā veidā neattiecas uz to, ka bagātajiem vajadzētu izturēties godīgi pret trūcīgajiem, stingra pieķeršanās likuma burtam, vienlaikus slikti izturēties pret trūcīgajiem un vājajiem, padara par apsmieklu liekulīgā cilvēka ticības apliecību un jebkuru viņa apgalvojumu, ka vajadzētu ievērot baušļus. Mīlēt tuvāko kā sevi pašu ir Dieva likuma augstākā izpausme – un tā ir arī mūsu laika patiesība tieši tikpat lielā mērā, kā tas bija Jēkaba laikos un tad, kad Mozus runāja ar Israēli pie svētās zemes robežām.

Kāpēc mums kā septītās dienas adventistiem, kas nopietni ņemam vērā likumu, vajadzētu pārlicināties, ka mēs nopietni ņemam arī Jēkaba un Mozus vārdus? Ņemot vērā visu, ko mēs lasām Jēkaba grāmatā, kāpēc mūsu ticībai, ievērojot likumu, vajadzētu tikai stiprināt mūsu lēmumu palīdzēt trūcīgajiem un grūtībās nonākušajiem, kas ir mūsu vidū? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Ir grūti iedomāties, kā pat vislabākajos laikos, piemēram, Dāvida un Salamana valdīšanas laikā, kad Israēla tauta bija tik ļoti Dieva svētīta, tā tomēr stipri apspieda trūcīgos, bezpalīdzīgos un atstumtos, kas bija viņu vidū.

“Tā kā jūs apspiežat nabagos un piedzenat no viņiem jo lielas labības nodevas, tad jūs nedzīvosit namos, ko esat cēlušī no kalmiem akmeņiem; jūs nedzērsit arī to vīnu, kura kokus jūs esat stādījuši labi ierīkotos vīnadārzos. Jo Es zinu, ka jūsu pārkāpumu ir daudz un smagi ir jūsu grēki; un jūs nomācat taisnīgos, ņemat uzpirkšanas dāvanas un nedodat taisnību nabagiem tiesā.” (Am 5:11, 12)

“Tas Kungs nāk tiesāt Savas tautas vecajus un lielkungus: ‘Jūs, jūs esat nopostījuši vīnadārzu! Nabagiem nolaupītā manta ir jūsu namos!’” (Jes 3:14)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Israēlam vajadzēja atcerēties, ka viņi reiz bija “svešinieki” Ēģiptē – vēl viens iemesls, kāpēc viņiem bija jāizturas pret svešiniekiem un atstumtajiem Israēlā tā, kā viņi vēlējās, lai būtu izturējušies pret viņiem, kad viņi bija atstumtie. Kā šī patiesība ir saistīta ar evaņģēliju, ar atziņu, ka, pateicoties Jēzus asinīm, mēs esam atbrīvoti no grēka verdzības? Kāpēc un kādos līdzīgos veidos tam, ko Jēzus izdarīja mūsu labā, vajadzētu ietekmēt to, kā mēs izturamies pret citiem, īpaši pret bezpalīdzīgajiem mūsu vidū?

2. Padomājiet – mēs varam pielūgt Dievu pareizajā dienā, saprast patiesību par nāvi, ellī un zvēra zīmi un tā tālāk. Tas viss ir jauki. Bet kāda tam visam ir nozīme, ja mēs izturamies pret citiem nejauki vai apspiežam vājos, kas ir mūsu vidū, vai arī neizturamies godīgi, kad vajadzētu pieņemt taisnīgu lēmumu? Īpaši tās patiesības dēļ, kas mums ir, kāpēc mums vajadzētu būt īpaši uzmanīgiem un nedomāt, ka Dievs no mums prasa tikai patiesības zināšanu? Kāpēc tas ir bīstams slazds?

3. Kādai vajadzētu būt mūsu ticības lomai, palīdzot mums saprast, kas ir domāts ar “cilvēktiesībām”?